

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

รายวิชา ส30262 ทักษะการเงิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษาฯ

หน่วยที่ 4 ความปลอดภัยทางการเงิน

เวลา 6 คาบ (เวลาใช้สอนในหน่วย)

เรื่อง ภัยทางการเงิน

เวลา 2 คาบ (เวลาใช้สอนในเรื่อง)

ชื่อครูผู้สอน นายณชพล ฐานะอุดมมงคล

1. สาระสำคัญ

ภัยทางการเงินอยู่รายล้อมตัวเราสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งข่าวภัยทางการเงินที่เกิดขึ้นถูกนำมาเป็นบทเรียนเพื่อการวิเคราะห์ให้เห็นเส้นทางกลโกงและกลยุทธ์ของผู้หลอก

2. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด (ผลการเรียนรู้)

ผู้เรียนตระหนักถึงความเสี่ยงด้าน ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะความเสี่ยงทางการเงิน อาทิ ความเสี่ยงและผลตอบแทนจาก การลงทุน การใช้ผลิตภัณฑ์หรือ บริการทางการเงินแบบดิจิทัล รวมถึง การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลและการติดตามข่าวสารเพื่อให้รู้เท่าทันภัยทางการเงินในยุคดิจิทัล

3. จุดประสงค์การเรียนรู้ (K, P, A)

- บอกรูปแบบและประเภทของภัยทางการเงินได้ (K)
- แนะนำผู้อื่นให้หลีกเลี่ยงภัยทางการเงินได้ (P)
- ตระหนักถึงความสำคัญในการรู้เท่าทันภัยทางการเงิน (A)

4. สมรรถนะของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ซื่อสัตย์สุจริต
- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

6. สาระการเรียนรู้

ภัยทางการเงินและการสร้างความปลอดภัยทางการเงิน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

- ชี้นำ

ครูเกริ่นนำจากการตั้งคำถามว่า “นักเรียนที่เคยโดนหลอก หรือมีคนรู้จักโดน กลโกงหลอกเอาเงินอะไรบ้าง พร้อมยกตัวอย่าง” จากนั้น ชวนนักเรียนแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน ผ่านกิจกรรมจับคู่แลกเปลี่ยน

- ชื่นสอน

ครูนำเสนอและอธิบายจากสไลด์ เกี่ยวกับภัยทางการเงินหัวข้อที่ 1 แชร์ลูกโซ่ ซึ่งเป็นรูปแบบการหลอกลวงที่มีมายาวนานจนถึงปัจจุบันก็ยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ จากวิธีการใช้คำเกี่ยวกับ ลงทุน-รวยเร็ว-หาสมาชิก-ผลตอบแทนสูงจากนั้นเล่าประวัติศาสตร์เรื่องราวของแชร์ลูกโซ่ที่เคยเกิดขึ้นเป็นคดีดังในอดีต แล้วจึงนำเสนอวิธีการเมื่อมีข้อสงสัยหรือตกเป็นเหยื่อ

หัวข้อที่ 2 แก๊ง Call Center

ครูเปิดสื่อเกี่ยวกับคำพูดของแก๊ง Call center และรูปแบบการชักจูง หลอกลวงที่เคยเกิดขึ้น จากนั้น สรุปรูปแบบที่แก๊ง Call center มักใช้กับเหยื่อ 4 แบบ พร้อมอธิบายและยกตัวอย่างในแต่ละแบบว่า มันพบเจอคำพูดอย่างไร จากนั้นนำเสนอวิธีการป้องกันตัวเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อ รวมถึงหากตกเป็นเหยื่อแล้วจะมีวิธีการแก้ปัญหาหรือจัดการอย่างไร

หัวข้อที่ 3 โจรในโลกออนไลน์

ครูเปิดคลิปการหลอก Scamming ในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ผ่าน SMS Email การรับบริจาคปลอม เปิดเพจปลอม การสวมรอย การทำ Romance Scam หรือแม้แต่ การทำร้านค้าปลอม หรือลูกค้าปลอม จากนั้นนำเสนอวิธีการป้องกันและการแก้ปัญหาหากเกิดเหตุขึ้น

หลังจากนั้น ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเป็น 3 หัวข้อ ขบวนการแชร์ลูกโซ่ แก๊ง Call Center โจรออนไลน์ ในแบบของกลุ่มตนเอง พร้อมนำเสนอวิธีการรับมือตามที่เข้าใจ

- ชั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการรับมือกับภัยทางการเงิน วิเคราะห์หาสาเหตุที่อาจทำให้ถูกหลอกลวงเพิ่มเติม และร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการรับมือภัยทางการเงินจากนั้นแต่ละกลุ่มสรุปลงในใบงานของตน

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- กิจกรรมบทบาทสมมติ

- ใบงานสรุปกิจกรรม

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- หนังสือเรื่อง รู้รอบเรื่องการเงิน
- หนังสือเรื่อง รักษาสิทธิรู้หน้าที่ มีเป้าหมายการเงิน
- สไลด์ประกอบการเรียนเรื่อง รู้ทันภัยทางการเงิน
- <https://www.youtube.com/watch?v=IFWOnfeGfhc>

5 ไม่ ! ห่างไกลแชร์ลูกโซ่

แชร์ลูกโซ่ เครื่องข่ายหลอกเงิน มักแฝงมากับธุรกิจขายตรงหรือ
ชวนให้ลงทุน เน้นหาสมาชิกใหม่ จูงใจด้วยผลตอบแทนสูงลือ

1 ไม่โลภ

จำไว้ว่าผลตอบแทนสูง ความเสี่ยงก็สูงตาม

2 ไม่หูเบา

ไม่ให้ข้อมูลส่วนตัวกับคน
ที่ไม่รู้จักและไม่น่าเชื่อถือ

3 ไม่คล้อยตาม

ปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้ลงทุน
ในสิ่งที่ไม่เข้าใจหรือไม่แน่ใจ

4 ไม่ใจร้อน

ศึกษาข้อมูลให้ชัดเจน ไม่ลงทุนในสิ่งที่ไม่รู้จัก
หรือไม่เข้าใจ

5 ไม่หลงเชื่อ

ติดตามข่าวสารและกลโกง
ของมิจฉาชีพ

“

แชร์ลูกโซ่ การหลอกเงินที่ไม่ได้หายไปตามกาลเวลา
ท่องไว้... 5 ไม่ ! จะได้ปลอดภัยจากแชร์ลูกโซ่

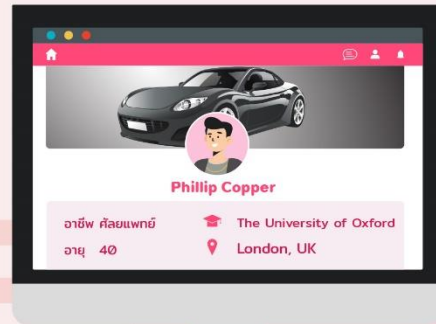
”

หลอกให้รัก แล้วรีดทรัพย์จากเธอ

แฉกลวง ! โรแมนซ์สแกม รู้ไว้ไม่โดนหลอก

เริ่มจากการติดต่อผ่าน App หรือ Social Media ต่าง ๆ

สร้างประวัติให้ดูดี มีความน่าเชื่อถือ

แต่งงานกับผมนะ !
เดี๋ยวผมส่งแหวนไปให้
แล้วจะบินไปหาที่รัก

แต่งงาน
ไม่หลอกกันนะ

ไม่แน่นอน
แต่แหวนที่ส่งไปให้
ที่รักต้องโอนค่าธรรมเนียม
20,000 บาท ไปก่อนนะ

ได้สิ ! เพื่ออนาคต
ของเรา

โอนค่า เพื่อสามี
ในอนาคต

พูดคุย สร้างความสนิทสนมให้เหยื่อตายใจ
เพื่อหลอกให้โอนเงิน

ทำไมไม่ตอบเลย

เจ็บบหายเมื่อได้เงิน

ขอบใจนะ
หลอกง่ายจัง

“ มีสติ พิจารณา อย่าหลงเชื่อ
คนที่รู้จักผ่านโลกออนไลน์ง่าย ๆ ”

แบบประเมินใบงานสรุปกิจกรรม เรื่อง ภัยทางการเงิน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม	วิเคราะห์บทบาทและวิธีการหลอกลวงแบบต่างๆได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ตรงประเด็น	วิเคราะห์บทบาทและวิธีการหลอกลวงแบบต่างๆได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	วิเคราะห์บทบาทและวิธีการหลอกลวงแบบต่างๆได้อย่างถูกต้อง	วิเคราะห์บทบาทและวิธีการหลอกลวงแบบต่างๆได้ แต่ยังไม่ถูกต้อง
2. บอกความสำคัญของการรู้เท่าทันภัยการเงิน	วิเคราะห์รูปแบบการหลอกลวงต่างๆได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ตรงประเด็น	วิเคราะห์รูปแบบการหลอกลวงต่างๆได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	วิเคราะห์รูปแบบการหลอกลวงต่างๆได้อย่างถูกต้อง	วิเคราะห์รูปแบบการหลอกลวงต่างๆได้ แต่ไม่ถูกต้อง
3. สรุปความสำคัญของการป้องกันภัยการเงินของตนเอง	สรุป สำคัญของป้องกันภัยการเงินของตนเองได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ตรงประเด็น	สรุป สำคัญของป้องกันภัยการเงินของตนเองได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	สรุป สำคัญของป้องกันภัยการเงินของตนเองได้อย่างถูกต้อง	สรุป สำคัญของป้องกันภัยการเงินของตนเอง ไม่ถูกต้อง
4. วิธีการแก้ไข	เสนอแนวทางแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ตรงประเด็น	เสนอแนวทางแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	เสนอแนวทางแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองได้อย่างถูกต้อง	เสนอแนวทางแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองไม่ได้ หรือไม่ตรงประเด็น
5. การนำไปใช้	เสนอวิธีการต่อยอดความรู้และทักษะที่ได้รับจากการทำกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ตรงประเด็น	เสนอวิธีการต่อยอดความรู้และทักษะที่ได้รับจากการทำกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	เสนอวิธีการต่อยอดความรู้และทักษะที่ได้รับจากการทำกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง	เสนอวิธีการต่อยอดความรู้และทักษะที่ได้รับจากการทำกิจกรรมไม่ได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	18 - 20	15 - 17	12 - 14	ต่ำกว่า 12
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

แบบประเมินใบงานสรุปกิจกรรม เรื่อง ภัยทางการเงิน

กลุ่ม	1. ข้อคิดที่ได้จากกิจกรรม (4คะแนน)	2. บอกความสำคัญของการรู้เท่าทันภัยการเงิน(4คะแนน)	3. สรุปความสำคัญของป้องกันภัยการเงินของตนเอง (4คะแนน)	4. แนวทางการแก้ไข(4คะแนน)	5. การนำไปใช้ (4คะแนน)	รวมคะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	18 - 20	15 - 17	12 - 14	ต่ำกว่า 12
ระดับคุณภาพ	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

ผลประเมินการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
กิจกรรมกลุ่มเรื่อง ภัยทางการเงิน
คำชี้แจง ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและเขียนคะแนนลงในช่องว่าง ดังนี้
 ปฏิบัติได้ = 1 คะแนน ปฏิบัติไม่ได้ = 0 คะแนน

ที่	รายการประเมิน	ปฏิบัติได้ (1)	ปฏิบัติไม่ได้ (0)
1	มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีการแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม		
2	มีการรับฟังและแสดงความคิดเห็น		
3	ร่วมมือกันทำงานและมีน้ำใจช่วยเหลือกัน		
4	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้		
5	ผลงานสะท้อนถึงทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์		

รวมคะแนน = คะแนน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (นายณชพล ฐานะอุดมมงคล)

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
ปฏิบัติได้ 4 ข้อขึ้นไป	ผ่านเกณฑ์
ปฏิบัติได้น้อยกว่า 4 ข้อ	ไม่ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องให้ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน									รวม	ผ่าน	ไม่ผ่าน
		ความสามารถในการสื่อสาร				ความสามารถในการคิด							
		มีความสามารถในการรับสาร ตั้งใจฟังสิ่งที่ครูบรรยาย	การสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ความคิด เข้าใจของตนเอง ผ่านการอภิปราย	ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับ บุคคลและสถานการณ์	แสดงความคิดเห็นอย่าง สร้างสรรค์และมีเหตุผล	มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์	การคิดนอกกรอบอย่าง สร้างสรรค์	มีความสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ	มีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ				

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ	ผ่านเกณฑ์
5	หมายถึง ดีมาก	ปฏิบัติได้ 3 ข้อขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
3-4	หมายถึง ดี	
1-2	หมายถึง พอใช้	
0	หมายถึง ปรับปรุง	

ข้อเสนอแนะของครูผู้สอน

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน/ผู้ประเมิน
(นายณชพล ฐานะอุดมมงคล)

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 12

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ที่ 4 เรื่อง ความปลอดภัยทางการเงิน

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 12 เรื่อง ภัยทางการเงิน

1. ผลการจัดการเรียนรู้

1. ด้านความรู้ ผลจากการตรวจใบงานตามจุดประสงค์การเรียนรู้ บอกรูปแบบและประเภทของภัยทางการเงินได้ (K)

- แนะนำผู้อื่นให้หลีกเลี่ยงภัยทางการเงินได้ (P)
- ตระหนักถึงความสำคัญในการรู้เท่าทันภัยทางการเงิน (A)

1) นักเรียนชั้น ม.4 จำนวน 30 คนสามารถอธิบายรูปแบบ และประเภทของภัยทางการเงินได้ จากการตรวจใบงานของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มพบว่า สามารถตอบคำถามได้ตรงประเด็นว่า การป้องกันภัยทางการเงินเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวทุกคนเคยรับรู้หรือผ่านประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกันสามารถนำเสนอรวมถึงจับประเด็นในสิ่งที่เพื่อนนำเสนอได้ผ่านเกณฑ์ ระดับดีขึ้นไป จำนวน 3 กลุ่ม 30 คนคิดเป็นร้อยละ 100

2) อธิบายแนวทางในการแก้ปัญหาที่ตนเองพบ และเสนอแนวทางการแก้ปัญหานั้นจากการตอบคำถาม และบอกวิธีการที่กลุ่มของตนเองจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดในอนาคตได้ ผ่านเกณฑ์ ระดับ ดีขึ้นไป จำนวน 3 กลุ่ม 30 คนคิดเป็นร้อยละ 100

2.ด้านทักษะ ผลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะร่วมกิจกรรมพบว่า นักเรียนสามารถแนะนำ และนำเสนอวิธีการให้ผู้อื่นสามารถหลีกเลี่ยงภัยทางการเงินได้ทั้ง 3 กลุ่มสามารถบริหารจัดการเวลาในการค้นหาข้อมูลเพื่อนำเสนอ คิดเรื่องราว สถานการณ์ และสวมบทบาทการแสดงให้ผู้อื่นเห็นถึงการป้องกัน และระมัดระวังภัยที่อาจส่งผลกระทบต่อการเงินของตนเอง และนำเสนอขั้นตอนการตรวจสอบ แก้ปัญหา แก้ไขข้อผิดพลาด จากการถูกหลอกลวงด้วยวิธีการต่างๆตามความสามารถของแต่ละกลุ่มและจากการสังเกต พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์ในระดับ ดี ขึ้นไป จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3.เห็นคุณค่าและความจำเป็นในการรู้เท่าทันภัยทางการเงิน พบว่า (A)นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มสามารถตอบคำถามในใบงานซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปัญหาที่เกิดจากภัยทางการเงิน เป็นปัญหาที่ใกล้ตัว และสามารถพบได้ในชีวิตประจำวันของตนเอง รวมถึง อาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงิน ทั้งของตนเองและครอบครัวได้ในรวมถึงสามารถบอกได้ว่าจะนำบทเรียนที่ได้จากกิจกรรมนี้ไปต่อยอดอย่างไรได้ในอนาคต

2. ปัญหา/อุปสรรค

1.สภาพห้องเรียนมีความแออัดและวุ่นวาย เนื่องด้วยนักเรียนมีความตั้งใจในการนำเสนอและการเตรียมตัวเตรียมบทบาทสมมุติของนักเรียนทำให้เสียงดังรบกวนห้องข้างๆ

2.ระยะเวลาในการจัดทำกิจกรรมใช้เวลานาน ในการอธิบายความหมายและรูปแบบของภัยทางการเงินแต่ละประเภท รวมถึงการเตรียมตัวในการแสดง การฝึกซ้อม ต้องใช้เวลาทำให้เกินเวลาในคาบปกติ

3.แนวทางแก้ไข/พัฒนา

1. อธิบายเพิ่มเติมนอกเหนือจากในคาบที่มีเวลาจำกัด หรือแนบคลิปวีธี รูปแบบการหลอกลวงให้นักเรียนไปศึกษาล่วงหน้าเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม

2. ควรนัดหมายนักเรียนล่วงหน้าในคาบที่เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบบทบาทสมมุติ เพื่อให้สามารถใช้เวลาได้เต็มคาบและมีเวลาสำหรับนักเรียนในการสืบค้นข้อมูลนอกเหนือจากที่ครูจัดเตรียมให้

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นายณชพล ฐานะอุดมมงคล)
...../...../.....

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....

.....
(.....)
ตำแหน่ง.....